

laconfederació

1ª Edició del Baròmetre de l'Ocupació del Tercer Sector Social de Catalunya

Resum executiu – Abril 2015

→ **El Tercer Sector Social ha fet esforços per mantenir l'ocupació i no ha estat fins l'any 2011 que s'ha aguditzat la reducció de llocs de treball**

Aquesta primera edició posa de manifest que el Tercer Sector Social ha resistit en millors condicions la crisi que el mercat laboral català ja que **en ple context de recessió, el sector ha fet esforços per mantenir l'ocupació i no ha estat fins l'any 2011 que s'ha aguditzat la reducció de llocs de treball**. S'estima que actualment hi ha 85.645 persones contractades, un 15% menys respecte les dades de l'any 2011 que oferia el darrer Anuari del Tercer Sector Social de Catalunya i que quantificava en 100.000 professionals contractats.

La pèrdua de llocs de treball, vinculada principalment a la reducció del finançament de les polítiques socials, s'ha acompanyat de mesures alternatives com l'ajust de salaris i jornada laboral o la reestructuració de llocs de treball i funcions dins dels equips. En conjunt, **un 47% de les entitats manifesten haver fet reestructuracions en motiu de la crisi amb la finalitat de sostenir l'activitat i mantenir l'ocupació**; i només el 17% manifesten haver hagut de fer acomiadaments. Aquestes mesures d'ajust es veuen també reflectides en el fet que la temporalitat en la contractació ha incrementat 7 punts respecte l'any 2011, sent actualment d'un 38%.

→ **El Tercer Sector Social, un sector de PIMES**

Pel què fa a la dimensió i volum de contractació, **les entitats del Tercer Sector Social català segueixen una tendència similar a les empreses catalanes, i un 92% tenen menys de 250 persones contractades, pràcticament equiparable a la dada del teixit productiu català (99%)**. Per tant, estem davant d'un sector format per Pimes, on bona part de les entitats es concentra en un volum de contractació d'entre 10 i 49 persones (38%). Si bé en el conjunt la tendència és similar, destaca que mentre el 88% de les empreses catalanes tenen menys de 10 persones contractades, quasi el 60% de les entitats del Tercer Sector Social s'ubica a la franja d'entre 10 i 200 persones contractades. Això mostra que **el Tercer Sector Social és un sector intensiu en contractació de professionals, plenament coherent amb la tipologia d'activitat desenvolupada: persones a la servei de persones**.

Un altre indicador que s'assimila significativament al comportament de les empreses ordinàries és l'índex d'absentisme laboral, que coincideix en el 4,2%.

→ **El Tercer Sector Social, un sector significativament feminitzat**

El perfil típic de professional contractat al Tercer Sector Social és una **dona, d'entre 26 i 35 anys, amb estudis secundaris, que porta menys de tres anys a l'entitat, amb contracte indefinit a jornada a temps parcial, i que treballa com a tècnic d'atenció directa**.

Les dades mostren una vegada més que **es tracta d'un sector significativament feminitzat, amb un 71% de dones contractades, respecte el 47% del mercat laboral català**. Malgrat les dades mostren alguna diferència entre homes i dones especialment en la tipologia de jornada i de contracte, sembla que pot respondre més a especificitats pròpies dels serveis desenvolupats (menjadors escolars, atenció domiciliària, etc.) que no pas a diferències estructurals.

→ **Necessitat de millorar el finançament del sistema de serveis socials i avançar cap a un model que permeti una major estabilitat dels equips professionals**

En termes generals i pel què fa a la tipologia de contractació, les dades posen de manifest que mentre que en el mercat laboral català un 85% dels contractes són a jornada completa, en el Tercer Sector Social català aquesta dada és del 44%; i que el nombre de contractes indefinits en el mercat laboral català és del 82% front el 58% en el Tercer Sector Social. Si bé bona part d'aquests resultats poden atribuir-se a la tipologia d'activitat i a les especificitats dels serveis que presten les entitats del Tercer Sector Social, també confirmen la **necessitat de millorar el finançament del sistema de serveis socials i d'avançar cap a un model que permeti una major continuïtat dels serveis i, per tant, una major estabilitat dels equips professionals**.

→ **Compromís amb la regulació del marc de relacions laborals**

L'elevat nombre de convenis col·lectius posa de manifest el **compromís i l'esforç del sector per avançar en la regulació del marc de relacions laborals, recollint en cada cas les especificitats de cada subsector d'activitat**. Actualment s'apliquen prop de 35 convenis col·lectius sectorials diferents, majoritàriament d'àmbit autonòmic català, sent els més freqüents el de *Tallers per a disminuïts psíquics* i el *d'Acció Social amb infants, joves, famílies i altres col·lectius en situació de risc*, coincidint amb els sectors més representatius dins el Tercer Sector Social Català.

Aquesta creixent regulació del sector a través de la negociació col·lectiva ha propiciat sens dubte el **reconeixement del Tercer Sector Social com a generador d'ocupació**.

→ **El Tercer Sector Social, un sector amb una escala salarial significativament plana i ajustada**

A nivell salarial destaca la **ràtio d'equitat d'1-3 entre la mitjana salarial més alta i la més baixa, que posa de manifest una escala retributiva significativament plana i ajustada, en coherència amb una determinada manera de fer empresa i uns valors propis**.

Segons els diferents grups professionals, destaca que el 60% de les persones contractades en direcció i gerència cobren entre 25.000 i 48.000 € bruts anuals; els comandaments intermedis es troben principalment en la franja d'entre 25.000 i 36.000 € (52,6%); els tècnics d'estructura (50,9%) i els tècnics d'atenció directa (56,6%) en la franja d'entre 12.000 € i 24.000 €; i el personal administratiu, en un 58,1 % es troba entre el salari mínim interprofessional i els 24.000 €.

→ **Cal avançar encara en el reconeixement polític i social del sistema de serveis socials com a part imprescindible de l'Estat del Benestar**

Comparativament amb altres sectors propis de l'Estat del Benestar com Salut i Educació, la mitjana del salari brut anual en el Tercer Sector Social és significativament inferior.

Aquestes dades són una mostra del què com a sector es ve reivindicant des de fa temps, i confirmen que encara queda molt camí a recórrer perquè els serveis socials tinguin la mateixa consideració social i política que tenen el sistema educatiu i de salut i esdevinguin un pilar sòlid de l'Estat del Benestar.

→ Optimisme en les perspectives d'ocupació per als propers anys

Quan es pregunta a les entitats socials sobre les expectatives en l'ocupació, **un 88% de les entitats considera que en els propers 3 anys l'ocupació es mantindrà (54%) o s'incrementarà (34%)**. Aquestes dades contrasten amb la situació complexa que encara pateixen les entitats socials (retards en el pagament dels serveis, deute acumulat, etc.) i la manca de garanties que actualment té el sector de creixement o millora del finançament dels serveis que desenvolupen. És per això que **aquesta visió optimista pot respondre més a la constatació que els serveis d'atenció a les persones són ara més imprescindibles que mai per donar resposta a les necessitats socials i a la fragilitat de molts col·lectius, que no pas a una previsió d'estabilitat o millora del model de finançament.**

→ Els principals reptes: la millora del finançament i de la contractació pública de serveis socials i d'atenció a les persones

La millora del finançament i de la contractació pública de serveis d'atenció a les persones s'identifiquen com a principals reptes de futur, absolutament necessaris per poder avançar com a sector cap a una major qualitat en l'ocupació.
